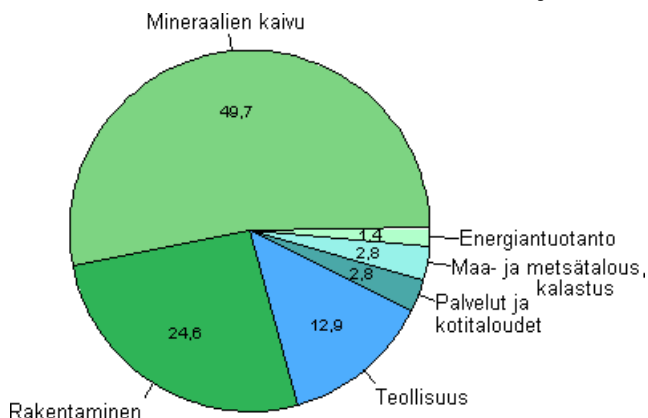


Jätetilasto 2010

Biohajoava jäteaines hyödynnetään valtaosaltaan

Vuonna 2010 bioperäisiä jätteitä kertyi Suomessa 14,2 miljoonaa tonnia. Tästä määrästä hyödynnettiin 92 prosenttia eli 13,1 miljoonaa tonnia. Bioperäisten aineiden kokonaisotto luonnosta oli samana vuonna 51,3 miljoonaa tonnia. Biohajoavat jätteet korvaavat erityisesti neitseellisiä ja fossiilisia polttoaineita. 63 prosenttia biohajoavasta jätteestä käytettiin polttoaineena, määriltään suurimpina puu-, kotitalous-, paperi- ja pahvijäte. Aineskäytön eli kierrätetyn bioaineksen määrä oli 4,5 miljoonaa tonnia.

Jättemäärät sektoreittain vuonna 2010, miljoonaa tonnia



Vuonna 2010 tehtiin jälleen uusi ennätys kaivosten kivenlouhinnassa (71,5 miljoonaa tonnia). Samalla kaivosjätteiden kuten jätteen, rikastushiekan ja maa-aineksen määrä kohosi ennätykseensä, liki 50 miljoonaa tonniin. Valtaosaltaan nämä jätteet läjitetään kaivosalueelle.

Kotitalouksien ja palvelujen jättemäärän vuosikautia jatkunut kasvu taittui vuonna 2009 ja vähäinen lasku jatkui vuonna 2010. Suurin osa jätteestä on yhdyskuntajätettä, jota suomalaiset tuottivat 470 kiloa henkeä kohti vuonna 2010. Polttaminen on vienyt jalansijaa niin kierrätykseltä kuin kaatopaikkasijoitukselta. Yhdyskuntajätteistä hyödynnettiin materiaalina tai polttamalla vuonna 2010 ennätykselliset 55 prosenttia.

Metsätaloudessa hakkuutähteiden hyödyntäminen kohosi sekin ennätykseensä, 2,8 miljoonaan tonniin, jossa kasvua edellisvuoteen oli 16 prosenttia. Teollisuusjätteiden määrä kasvoi 6 prosenttia, lähinnä metsäteollisuuden elpymisen seurauksena.

Ongelmajätteet ovat uuden jätelain myötä muuttaneet nimensä 'vaaralliseksi jätteeksi'. Vaarallista jätettä kertyi vuonna 2010 kaikkiaan 1,5 miljoonaa tonnia. Suurin osa vaarallisesta jätteestä sijoitetaan niille varatuille alueille läjiin tai altaisiin. Noin kymmenesosa vaarallisesta jätteestä käsitellään polttamalla.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Jätteiden käsittely vuonna 2010, 1 000 tonnia vuodessa.....	4
Liitetaulukko 2. Jätteiden kertymät sektoreittain ja jätelajeittain vuonna 2010, 1 000 tonnia vuodessa.....	5
Laatuseloste: Jätetilasto.....	7

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Jätteiden käsittely vuonna 2010, 1 000 tonnia vuodessa

	Käsittelytapa				
	Käsittely yhteensä	Aineskäyttö	Energiakäyttö	Muu poltto	Kaatopaikka
Kemialliset jätteet	785	135	92	89	469
- josta vaarallista jätettä	221	79	4	86	52
Metallijätteet	1 479	1 404	..	1	74
Lasijätteet	88	73	..	0	15
Paperi ja pahvijätteet	375	313	33	15	14
Muovi ja kumijätteet	43	24	4	15	0
Puujätteet	10 581	2 795	7 513	15	258
- josta vaarallista jätettä	11	0	11	0	0
Romuajoneuvot	92	92	0	0	0
- josta vaarallista jätettä	42	42	0	0	0
Sähkö- ja elektroniikkaromu	51	45	1	0	4
- josta vaarallista jätettä	3	3	..	0	0
Eläin- ja kasvijätteet	1 158	946	137	32	43
Kotitalous ja muut sekalaiset jätteet	2 612	237	410	133	1 832
- josta vaarallista jätettä	36	0	..	20	16
Lietteet	537	155	175	62	145
- josta vaarallista jätettä	98	9	1	12	76
Mineraalijätteet	77 542	18 676	22	23	58 821
- josta vaarallista jätettä	846	87	22	21	716
Muut jätteet	27	0	..	2	25
- josta vaarallista jätettä	20	0	..	2	18
Yhteensä	95 487	24 895	8 504	387	61 701
- josta vaarallista jätettä	1 277	220	38	141	878

Liitetaulukko 2. Jätteiden kertymät sektoreittain ja jätelajeittain vuonna 2010, 1 000 tonnia vuodessa

Toimiala	Jätelaji												Yhteensä	josta vaarallista jätettä
	Kemialliset jätteet	Metallijätteet	Lasi-jätteet	Paperi ja pahvi-jätteet	Muovi ja kumi-jätteet	Puu-jätteet	Eläin- ja kasvi-jätteet	Sekalaiset, ml. kotitalous-jätteet	Lietteet	Mineraali-jätteet	Muut jätteet			
01–03 Maa- ja metsätalous, kalastus, vesiviljely ¹⁾	0	0	0	0	0	2 772	0	0	0	0	0	0	2 772	0
05–09 Kaivostoiminta ja louhinta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	49 712	0	0	49 712	649
Teollisuus	843	187	30	209	34	8 443	583	323	503	1 752	16	0	12 923	777
10–12 Elintarv., juomien ja tupakan valm.	1	10	6	7	5	2	565	33	17	118	6	0	770	8
13–15 Tekstiilien vaatteiden, nahkan ja nahkatuott. valm.	4	0	0	1	0	0	0	1	0	0	7	0	13	0
16 Sahatav. ja puutuott. jne valm.	21	4	0	1	0	5 434	0	4	2	18	1	0	5 485	17
17–18 Paperin, paperi- ja kartonkituott. valm., painaminen ja tallent. jäljent.	213	18	0	183	7	2 982	1	159	301	194	1	0	4 059	13
19 Koksen ja jalostettujen öljytuott. valmi.	25	4	0	0	0	2	0	2	2	105	0	0	140	71
20–22 Kemikaalien, kemiallisten tuott. ja kumi- ja muovituott. valm.	353	4	0	5	18	6	5	41	99	35	0	0	566	85
23 Ei-metallisten mineraalituott. valm.	1	9	24	1	2	1	7	37	2	198	0	0	282	2
24–25 Metallien jalostus ja metallituot. valmistus	217	86	0	7	1	4	4	38	80	1 069	1	0	1 507	572
26–30,33 Koneiden ja laitteiden valm.; asennus, huolto ja korjaus	7	52	0	4	1	5	1	7	0	15	0	0	92	8
31–32 Muu valmistus	1	0	0	0	0	7	0	1	0	0	0	0	9	1

Toimiala	Jätelaji												
	Kemialliset jätteet	Metallijätteet	Lasi-jätteet	Paperi ja pahvi-jätteet	Muovi ja kumi-jätteet	Puu-jätteet	Eläin- ja kasvi-jätteet	Sekalaiset, ml. kotitalous-jätteet	Lietteet	Mineraali-jätteet	Muut jätteet	Yhteensä	josta vaarallista jätettä
35 Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto	6	6	0	1	3	21	1	30	6	1 372	0	1 446	10
Rakentaminen	0	306	46	0	0	891	0	289	0	23 104	0	24 636	14
Palvelut ja kotitaloudet	0	14	77	343	13	24	300	1 519	229	0	322	2 841	57
Yhteensä	849	513	153	553	50	12 151	884	2 161	738	75 940	338	94 330	1 507
- josta vaarallista jätettä	350	0	0	0	0	14	0	0	93	1 001	49		

1) Lietteet ilmoitetaan kuiva-aineena. Lanta märkäpainona ilman maatalouden hyödyntämiä biojätteitä. Hakkuutähde tuorepainona ilman metsään jätettyjä hakkuutähteitä.

Laatuseloste: Jätetilasto

Relevanssi

Jätetilaston laatii Tilastokeskus. Se kuuluu Suomen viralliseen tilastoon (SVT) sekä Euroopan tilastojärjestelmään (ESS). Tilasto laaditaan EU:n jätetilastoasetuksen (EU 2150/2002) ja sen korjausten ja tarkennusten mukaisesti. Suurin osa tilaston tiedoista perustuu julkisten laitosten tai toimielinten keräämiin rekisteri- ja tilastoaineistoihin. Tuottajavastuuorganisaatiot ovat myös velvoitettuja toimittamaan tietoa jatkuvasti. Yhteistyö tiedon tuottajien kanssa on vakaalla pohjalla ja tilastoinnin jatkuvuus taattu. Suurin osa tilaston tiedoista perustuu julkisten laitosten tai toimielinten keräämiin rekisteri- ja tilastoaineistoihin. Tuottajavastuuorganisaatiot ovat myös velvoitettuja toimittamaan tietoa jatkuvasti. Yhteistyö tiedon tuottajien kanssa on vakaalla pohjalla ja tilastoinnin jatkuvuus taattu.

Jätetilastossa seurataan jätekertymien sekä jätteiden käsittelyn määriä ja näiden muutoksia. Tilasto kattaa kaikki jätteiden luokat ja jakeet kohdistettuna kansantalouden päätoimialoille ja kotitalouksiin. Tilasto on tarkoitettu yhteiskunnallisen päätöksenteon, yritysten ja muiden sidosryhmien sekä tutkimuksen tarpeisiin. Aineisto kerätään yhtenevästi koko valtakunnan alueelta, pois lukien Ahvenanmaa, jonka tiedon toimittaa Ahvenanmaan tilastoviranomainen ÅSUB. Jätteiden kertymä ja käsittely tilastoidaan erikseen. Kertymä kertoo yhden vuoden aikana valtakunnan rajojen sisällä syntyneen jätteen määrän tuhansina tonneina. Käsittelyluvut kertovat jätteen hyödyntämisestä ja hävittämisestä käsittelytavan mukaan jaoteltuna. Jätetilaston taustaluokitteluna käytetään yleistä toimialaluokitusta. Jätteet luokitellaan tilastolainsäädännön mukaisen jäte- ja ongelmajäteluettelon sekä tilastollisen jäteluokituksen mukaan. Luokitukset ovat saatavilla osoitteessa <http://www.stat.fi/meta/luokitukset/index.html>. Jätteen käsittelyä kuvaavia R ja D – koodeja käytetään direktiivin 2006/12/EY mukaisesti.

Menetelmäkuvaus

Tilastoaineistona käytetään pääosin ympäristöhallinnon VAHTI - valvonta- ja kuormitustietojärjestelmän tietoja, joita täydennetään Tilastokeskuksen kokoamalla tiedoilla. Täydentäviä tietoja saadaan muista tilastoista, valtion rekistereistä sekä mm. Työ- ja elinkeinoministeriön, Suomen ympäristökeskuksen, alueellisten ympäristökeskusten, tutkimuslaitosten, käsittelylaitosten ja tuottajavastuuorganisaatioiden keräämistä tiedoista. Kansalliset tarpeet pyritään huomioimaan tilaston tuotannossa. Ensisijaisesti jätetilaston kehittymistä kuitenkin ohjaa eurooppalainen tilastolainsäädäntö ja siinä asetetut vaatimukset.

Tietojen tarkkuus ja oikeellisuus

Teollisuuden toimialojen osalta jätteen kertymistä ja käsittelyistä saadaan täsmällistä valvontatietoa suoraan VAHTI -järjestelmästä. Tietojen tarkistamiseen käytetään Tilastokeskuksen keräämiä tuotantomäärätietoja. Muiden toimialojen ja kotitalouksien osalta jätekertymien määrittämiseen käytetään toimialakohtaisia raportteja tai malleihin perustuvia laskentamenetelmiä. Joissakin tapauksissa eri tietolähteiden tietoja joudutaan yhdistämään. Yhdyskuntajäte jaetaan teollisuuden, palvelusektorin ja kotitalouksien jätteiksi laskentamallin avulla paperi- ja pahvijätettä lukuun ottamatta. Laskentamalli perustuu ensisijaisesti YTV-alueella tehtyyn jätetutkimukseen. Paperi- ja pahvijätteen määrästä saadaan tietoa suoraan jätteen kerääjiltä. Jätteen käsittely on valvottua, luvanvaraista toimintaa, josta saadaan myös täsmällistä valvontatietoa suoraan VAHTI-järjestelmän kautta. Tuottajavastuuorganisaatiot keräävät ja toimittavat tietoja tuottajavastuun alaisista jätteistä. Jätetilaston laadinnan laaturaportti julkaistaan web-sivulla osoitteessa http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/pip/library?!=/wastesstatistics/regulat/data_transmission/quality_statistics=detailed=Title. Se sisältää keskeiset tiedot aineistoista sekä niiden käytöstä.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Jätetilaston keskeiset tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen vuosittaisessa Ympäristötieto -julkaisussa. Tilaston mittausjakso on yksi kalenterivuosi. Jätetilastossa julkaistavat tiedot ovat lopullisia tietoja. Niitä

voidaan kuitenkin muuttaa myöhemmin, esimerkiksi käsitteistön muuttuessa tai tietojen tarkentuessa. Muutoksista ilmoitetaan jätetilaston sivulla Tilastokeskuksen www-palvelussa. Jätetilaston julkistamistiedot löytyvät Tilastokeskuksen julkistamiskalenterista verkko-osoitteesta <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>

Tietojen saatavuus ja selkeys

Jätetilaston tiedot ovat saatavilla Tilastokeskuksen www-palvelussa osoitteessa <http://www.stat.fi/til/jate/index.html> Lisäksi keskeiset tiedot julkaistaan vuosittain ilmestyvässä Tilastokeskuksen Ympäristötilasto -vuosikirjassa. Tilastotiedot raportoidaan kahden vuoden välein EU:n tilastovirastolle Eurostat:iin, jonka kautta tiedot päätyvät kansainvälisiin tilastotietokantoihin ja – julkaisuihin.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Jätteiden kertymät ja käsittelyt ovat saatavilla keskenään vertailukelpoisina taulukoina vuodesta 2004 lähtien. Jätetilastoinnin käsitteistö löytyy täsmällisesti määriteltynä jätetilastoasetuksen implementoinnin käsikirjasta (Manual on waste statistics), joka on saatavilla web-sivulla osoitteessa http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/pip/library?l=/wastesstatistics/regulat/manual_statistics.

Yhtenäisyys

Tilastoinnissa käytetyt kansalliset luokitukset ovat yhteensopivia eurooppalaisten luokitusten kanssa joko suoraan tai luokitusavaimen avulla. Luokitusten muutokset ja poikkeamat tilastointi- ja raportointikäytännöissä voivat aiheuttaa vaihtelua eri vuosien välillä tai vaikeuttaa tilastojen kansainvälistä vertailua.

Lisätietoja

Juha Espo 09 1734 3463

Simo Vahvelainen 09 1734 3457

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

ymparisto.energia@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Jätetilasto 2010, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3339 (pdf)*